

slava Laurič; na ljudski šoli v Petrovčah začasno upokojeni učitelj pri Sv. Martinu na Paki Josip Kranjc; na šoli v Sent Vidu pri Ponkvi suplent Franc Pogačnik; na šoli v Vidmu def. učitelj na Bizeljskem Rudolf Arnšek; na šoli v Globokem pomož. učitelj v Ljubljani Avgust Tomič; na deški šoli v Hrastniku def. učitelja Franc Lebar in Ignacij Kaffon; na dekliški šoli v Hrastniku def. učiteljici Letecja Kobale, roj. Achtsehin, in Albina Popp, roj. Thienel; na šoli z nemškim učnim jezikom na Laškem Aleksander Permoser; pomožnim učiteljem v celjskem okraju so imenovani: def. nadučitelj v Kočah Josip Leskovar; učiteljicam za ročna dela je imenovana na šolo v Svetini Marija Pustišek, roj. Stritar; na Dobovi Marija Gajšek, roj. Tramšek. — Menjati službo je bilo dovoljeno učiteljici Mariji Valenčak v Št. Vidu pri Grobelnu in Ani Wutt v Slivnici. — Upokojeni so bili: nadučitelj v Št. Janžu pri Spodnjem Dravogradu Simon Srabotnik in učitelj na Ptujski okoliški šoli Karel Zupančič. Def. učiteljici na dekliški šoli v Šmartnem pri Jelšah gdč. Feliciti Machovi je dovoljeno poročiti se z Henrikom Šumrom, učiteljem na deški šoli istotam.

G. Luka Svetec, notar v Litiji in podpredsednik družbe sv. Cirila in Metoda, je praznoval dne 8. t. m. osemdesetletnico svojega rojstva.

Umirovljen je nadučitelj slovenjebistriške šole, tovariš I. Kristl.

Šolski muzej „Zaveze“ je dobil stalne prostore na ljubljanskem Gradu, kamor se je preselil 20. septembra.

Javna zahvala. Razni tukajšnji šoli naklonjeni Brezničani in Brezničanke so darovali znatno denarno vsoto, s katero se je mogla omisliti za tukajšnjo šolsko mladež krasna zastava, ki se je razvila in blagoslovila v večjo proslavo godu našega cesarja dne 4. t. m. Podpisanemu šolskemu vodstvu je v prijeto dolžnost, se najpresrčneje zahvaliti vsem cenjenim dobrotnikom in čislanim dobrotnicam za obilne denarne prispevke, zahvaljuje se tukajšnjemu župniku in katehetu, gospodu Tomažu Potočniku, ki je blagovolil z lepo cerkveno slavnostjo blagosloviti zastavo, iskrena hvala mu za prekrasni govor pri razvitju zastave. Presrčna hvala tukajšnji prostovoljni požarni brambi pod poveljništvom tukajšnjega predsednika krajnega šolskega sveta gospoda Ivana Finžgarja, ki je s svojo korporativno udeležbo blagovolila poveljevat našo slavnost. Vse priznanje zasluži pa tudi čislana tvrdka Ana Hofbauer v Ljubljani, ki nam je v vseh željah postregla pošteno in poceni. — Vodstvo tri-razredne ljudske šole na Breznici, dne 6. oktobra 1906.

Šolski vodja.

Poročil se je dne 3. t. m. tovariš Hinko Šumer, učitelj na deški šoli v Šmarju pri Jelšah, z gdč. Felicito Machovo, učiteljico na dekliški šoli ravnotam. Bilo srečno!

Pred izpraševalno komisijo za obče ljudske in meščanske šole v Kopru se začne prihodnji izpiti v ponedeljek, dne 12. novembra t. l. Dotične pravilno opremljene prošnje sprejema komisija do 31. oktobra t. l.

Umrl je profesor vseučilišča v Pragi, dr. Alojzij Zucker, ki je napisal mnogo juridiških razprav.

Na žensko učiteljsko v Gorici je sprejetih v slovenski in laški oddelek I. letnika po 42 kandidatinj.

Znamenita češka žena. V Pragi je umrla gospa Kamila Hruškova, ustanoviteljica „Osrednjega društva čeških žen“. Njena delavnost na dobrodelnem polju je bila neumorna. Posebno je skrbela za pomoč šolskim otrokom, sirotam in najdenčkom.

„Zadružna Zveza“ v Celju šteje: na Koroškem 21, na Kranjskem 49, na Primorskem 26, na Štajerskem 47, skupaj 143 zadrug, ki so njeni člani. Od teh 143 zadrug je 40 Raiffeisnovk, 70 hranilnic in posojilnic mešanega ustroja in 33 nedennarnih zadrug; med poslednjimi je največ (16) mlekarških in sirarskih zadrug. Član „Zadružne Zveze“ je tudi „Učiteljsko tiskovno društvo“ in „Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta“.

Proti kajenju. Na Angleškem pripravljajo zakon, ki bo strogo zabranjeval otrokom kajenje. Deček pod 16 letom, ki ga bodo zalotili, da kadi ali da ima pri sebi tobak, bo moral plačati 40 šilingov kazni. Tudi prodajalci, ki prodajajo otrokom tobak, bodo kaznovani z isto globo. Če bi prodajali tobak več-

krat, se kazen zviša do 100 kron. Komisija, ki se peča s tem vprašanjem, je mnenja, da kajenje privede moške do pijančevanja, ki je zopet vzrok nesreč in hudodelstev. — Tak zakon bi bil potreben tudi v Avstriji.

Kongres proti jetiki. Zopet se vrši kongres proti jetiki, in sicer v Hagu. Govoré imenitni profesorji-zdravniki; trudijo se seveda razširiti svoje nasvete in izkustva, kako se treba braniti jetike, toda rešilnega sredstva proti jetiki še ni, in kdo ve, ali ga sploh kdaj dobé proti tej tako razširjeni bolezni.

Ormoški okrajni šolski svet je dobil vsled novih počitnic sedaj za mesec oktober tri dneve pouka prosto, da se otroci-učenci lahko udeležijo trgatve. Krajnim šolskim svetom je prepustil določitev teh dnevov po lokalnih rezmerah.

V šoli na Runcu v orm. okraju je nameščen kot pomožni učitelj g. Oskar Slemenšek. Nadučitelj g. Ivan Košar je zaradi bolezni na očeh na dopustu ter še nadalje opravlja voditeljstvo šole pri Veliki Nedelji g. Ivan Žolnir tamošnji učitelj.

Shod zaupnikov narodno-napredne stranke, ki so ga prvotno določili na 11. dan t. m., so preložili na dan 15. novembra t. l.

Ljudska izobrazba na Nemškem. Prvo javno čitalnico v Berlinu je obiskalo v preteklem poslovnem letu 95.768 oseb, od teh jih pride na nedelje 14.376. Povprečno jih je prišlo na dan 267, na nedelje 293 v čitalnico. — Berlinska javna knjižnica in čitalnica je končala svoje šesto poslovno leto. Obiskalo jo je 136.573 oseb, za štiritisoč več nego lani. Izposojenih je bilo 82.866 knjig. Izmed čitateljev jih je pripadalo dobro polovico obrtniškememu stanu.

Tečaj za čebelarje. Na vseučilišču v Erlangu na Nemškem je imel letos profesor zoologije, Fleischmann, svoj četrti tečaj za čebelarstvo. Kurza se je udeležilo 38 slušateljev. Tečaj je trajal 8 dni.

Razgled po šolskem svetu.

— **Hrvaški šolski muzej**, kjer je shranjenih toliko dragocenih predmetov iz preteklosti hrvaškega šolstva, je sedaj razširjen in zavzema vse I. nadstropje „Učiteljskega doma“ v Zagrebu. Muzej je uredil kustos g. Josip Medved. Hrvaško učiteljstvo je lahko ponosno na svoj muzej, ki se da primerjati z največjimi in najbogatejšimi šolskimi muzeji.

— **Nemška tehnika v Pragi** obhaja prihodnji mesec stoletnico svojega obstoja. Praznovali bodo ta jubilej z raznimi slavnostmi.

— **Učenje češčine** uvedejo na nemškem vseučilišču v Pragi. Naučni minister dr. Marchet je že odobril tozadevni načrt filozofske fakultete imenovanega vseučilišča. Takisto ustanove češke tečaje na dunajskem vseučilišču, in sicer v prvi vrsti za juriste. Na ta način hočejo Nemci izpodrinuti Čehe iz sodnih služb.

— **Mednarodni kongres o narodni izobrazbi** je zboroval v Milanu od 15. do 19. septembra t. l. Na tem shodu so razpravljali v treh oddelkih o šolskih vprašanjih, in sicer: v I. oddelku o ljudskih šolah, v II. oddelku o nadaljevalnih šolah in v III. oddelku o naobraževanju naroda. — Referent o ljudski šoli, prof. Fris, je govoril o postanku ljudske šole v novi dobi in nje socialni nalogi v moderni demokraciji za umstveno in moralno izobrazbo mladine. Da ta svoj namen dožene, mora biti ljudska šola obvezna, brezplačna in posvetna. Ljudskim šolam naj bi bile še kot organično izpopolnilo pridodane nadaljevalne šole in drugi zavodi za naobraževanje naroda. — Profesor na češkem vseučilišču v Pragi, dr. Drtina, je govoril o pomenu reformacije za razvoj ljudske šole. Razložil je idejo ljudske šole, kakor sta jo izrazila in določila Komensky in Pestalozzi; poudarjal je posebno, in v tem mu je ves zbor enoglasno pritrjeval, da ni dovolj, če je ljudska šola obvezna, brezplačna in posvetna, ampak da sme na ljudski šoli biti dovoljen kot učni jezik samo materni jezik šolskih otrok in noben drug. Poudarjal je pravico narodnih manjšin do šol v svojem jeziku povsod, kjerkoli živi po več narodnosti skupaj v enem mestu ali v eni deželi. — Ta izvajanja naj bi upoštevala zlasti avstrijska vlada, ki odreka Slovencem na Koroškem in v Primorju pravico do slovenskih šol.